

Бердянський державний педагогічний університет
Кафедра соціальної роботи та інклюзивної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

 Катерина ПЕТРОВСЬКА

“29” серпня 2023 року

ЗП 02

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
підготовки здобувачів II рівня вищої освіти

МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ГРАНТОВО-ПРОЄКТНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ

(назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 231 Соціальна робота

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Поствоєнна соціально-психологічна реабілітація»

(назва освітньо-професійної програми)

Спеціалізація -

(назва спеціалізації)

Факультет дошкільної, спеціальної та соціальної освіти

(назва факультету)

Бердянськ, 2023 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень і грантово-проектної діяльності» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота
(код і назва спеціальності)

Освітньо-професійної програми «Поствоєнна соціально-психологічна реабілітація»

Розробник:

Попова Анастасія Сергіївна, доцент кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент.

Робочу програму погоджено проектною групою освітньо-професійної програми «Поствоєнна соціально-психологічна реабілітація» та схвалено на засіданні кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти від “29” серпня 2023 року (протокол № 1).

Завідувач кафедри
соціальної роботи та інклюзивної освіти

(підпис)

(Катерина ПЕТРОВСЬКА)
(прізвище та ініціали)

Гарант освітньо-професійної програми
«Поствоєнна соціально-психологічна
реабілітація»

(підпис)

(Анастасія ПОПОВА)
(прізвище та ініціали)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>23 Соціальна робота</u> (шифр і назва)	<u>Обов'язкова</u> / за вибором	
	Спеціальність <u>231 Соціальна робота</u> (шифр і назва)		
Модулів – 1	Освітньо-професійна програма «Поствоєнна соціально-психологічна реабілітація»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 6		-	1-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
Мова навчання: українська		-	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи здобувача	Освітній ступінь: <u>магістр</u>	Лекції	
		-	6
		Практичні, семінарські	
		-	-
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		-	84
Індивідуальні завдання: 10,5			
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

Для денної форми навчання – -/-

Для заочної форми навчання – 6/84 (7%93%)

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень та грантово проєктної діяльності» є формування у здобувачів знань щодо методології написання та управління науковими дослідженнями та проєктами, програмами, а також набуття навичок впровадження результатів наукового дослідження і проєктних рішень у практичній діяльності

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- сформувати у здобувачів здатність до вирішення задач і проблем, що потребують оновлення й інтеграції знань шляхом проведення наукових досліджень та написання проєктів;
- сформувати навички оцінювання результатів наукових досліджень і різних джерел знань про практики соціально-психологічної реабілітації, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження, зокрема на основі аналізу іноземних джерел.
- сформувати навички написання наукових робіт та грантових проєктів та знання щодо особливостей впровадження результатів наукового дослідження і проєктних рішень у практичній діяльності.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

№ з/п	Програмні компетентності	Компетентності	Програмні результати навчання
1.	ЗК-1	Здатність розробляти і управляти проєктами.	ПРН-1 Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.
2.	ЗК-2	Здатність спілкуватися іноземною мовою.	ПРН-3 Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, висловлюватися іноземною мовою, як усно, так і письмово.
3.	ЗК-3	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	ПРН-2 Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціально-психологічної реабілітації, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження.
4.	СК-6	Здатність до розроблення, апробації та втілення проєктів і технологій соціально-психологічної реабілітації різних категорій осіб, соціальних груп та громад.	ПРН-12 Розробляти, апробувати та втілювати проєкти і технології з проєкти з соціально-психологічної реабілітації для різних категорій осіб, груп та громад.

1. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність, особливості та види наукових досліджень.

Поняття, цілі і функції науки. Структурні елементи науки та їх характеристика. Предмет та поняття про науку, її сутність, історичні аспекти та закономірності розвитку. Класифікація наук. Процес наукового дослідження, його характеристика, етапи проведення. Фундаментальні (теоретичні) та прикладні наукові дослідження. Пріоритетні галузі досліджень. Науково-дослідницька діяльність здобувачів ВО: види та особливості.

Тема 2. Види, етапи та обґрунтування доцільності проведення наукового дослідження.

Загальна характеристика процесів наукового дослідження. Етапи науково-дослідної роботи. Формулювання теми наукового дослідження та визначення робочої гіпотези. Структура кваліфікаційної роботи. Титульний аркуш кваліфікаційної роботи; Зміст кваліфікаційної роботи; Вступ до кваліфікаційної роботи; Актуальність дослідження; Об'єкт і предмет дослідження; Мета та завдання дослідження; Гіпотеза дослідження; Наукова новизна; Практична значущість дослідження; Методика дослідження. Основна частина наукового дослідження. Висновки. Список використаних джерел. Додатки. Правила технічного оформлення кваліфікаційних робіт. Підготовка та написання тез конференції, наукової статті. Публікація тез і статей: як елемент апробації досліджень.

Тема 3. Наукові методи та основи методології наукових досліджень.

Метод, методика, методологія: співвіднесення понять. Класифікація методів наукового дослідження. Методи емпіричного дослідження. Методи теоретичного дослідження. Методи, що можуть бути застосовані на емпіричному і теоретичному рівнях (абстрагування, синтез, індукція, дедукція, моделювання). Емпіричні методи наукового дослідження: спостереження, опис, порівняння, вимірювання, експеримент. Філософські та загальнологічні методи наукового дослідження. Експеримент у науково-дослідній діяльності: етапи, планування, критерії і показники, інструменти, методи, обробка даних та аналіз.

Тема 4. Методологія грантово-проектної діяльності

Загальна характеристика грантово-проектної діяльності та її складові Види грантів. Вимоги до проектів, які подаються в рамках грантових програм та конкурсів. Поняття та класифікації донорів, грантодавців та параметри їх вибору. Життєвий цикл проекту: етапи роботи з грантами та проектами. Написання проектної заявки.

Тема 5. Інформаційна база наукового дослідження та грантово-проектної діяльності.

Система науково-технічної інформації України. Інформаційна база досліджень у галузі соціальної роботи. Первинна та вторинна інформація. Процес збору та аналізу інформації. Пошук інформації. Правила роботи з науковою літературою, особливості та інструменти для її оформлення. Стили оформлення списку наукових публікацій. Правила наведення цитат та бібліографічних посилань у текстах наукових робіт. Некоректне використання наукових літературних джерел. Соціальна відповідальність науковця: етика та академічна доброчесність. Ознаки плагіату та боротьба з ним.

Тема 6. Управління науковими дослідженнями та проектами.

Основні принципи управління науковими дослідженнями та різними типами проєктів. Формування команди (дослідницької, проєктної) та організація роботи з ними. Менеджмент наукових досліджень та різних типів проєктів. Фінансове управління науковими дослідженнями та проєктами. Моніторинг та оцінка результатів досліджень та проєктів. Комунікація та співпраця зі стейкхолдерами. Управління ризиками в наукових дослідженнях та проєктах. Використання інноваційних методів управління науковими дослідженнями та проєктами. Управління змінами в наукових дослідженнях та проєктах. Підготовка та захист результатів досліджень та проєктів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	С.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Тема 1. Сутність, особливості та види наукових досліджень												
1.1. Організація наукової діяльності в Україні і світі.							-	-	-			-
1.2. Науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.							-	-	-			-
Разом за темою 1							15	2	-			15
Тема 2. Види, етапи та обґрунтування доцільності проведення наукового дослідження												
2.1.– 2.2. Логічна структура соціально-педагогічного дослідження.							15	2	-			13
Разом за темою 2							15	2	-			13
Тема 3. Наукові методи та основи методології наукових досліджень												
3.1. Наукові методи та основи методології наукових досліджень							8	-	-			8
3.2. Експеримент як складова частина наукового дослідження соціально-педагогічної дійсності							7	2	-			5
Разом за темою 3							15	2	-			13
Тема 4. Методологія грантово-проектної діяльності												
4.1.-4.2. Грантово проектна діяльність у системі соціальної роботи: особливості і методологія							15	2	-			13
Разом за темою 4							15	2	-			13
Тема 5. Інформаційна база наукового дослідження та грантово-проектної діяльності												
5.1.-5.2. Пошук інформації та робота з джерелам							15	-	-			15
Разом за темою 5							15	-	-			15
Тема 6. Управління науковими дослідженнями та проектами												
6.1.-6.2. Управління в системі наукових досліджень та грантово-проектної діяльності							15	-	-			15

Разом за темою 6							15	-	-			15
Усього годин							90	6	-	-	-	84

5. Теми лекцій

№ з/п	Назви теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	2		
2.	Види, етапи та обґрунтування доцільності проведення наукового дослідження		2
2.1.-2 .2.	<p>Логічна структура соціально-педагогічного дослідження</p> <p>1. Загальна характеристика процесів наукового дослідження.</p> <p>2. Формулювання теми наукового дослідження та визначення робочої гіпотези.</p> <p>3. Структура кваліфікаційної роботи.</p> <p>3.1. Титульний аркуш кваліфікаційної роботи;</p> <p>3.2. Зміст кваліфікаційної роботи;</p> <p>3.3. Вступ до кваліфікаційної роботи;</p> <p>✓ Актуальність дослідження;</p> <p>✓ Об'єкт і предмет дослідження;</p> <p>✓ Мета та завдання дослідження;</p> <p>✓ Гіпотеза дослідження;</p> <p>✓ Наукова новизна;</p> <p>✓ Практична значущість дослідження;</p> <p>✓ Методика дослідження.</p> <p>3.4. Основна частина наукового дослідження.</p> <p>3.5. Висновки;</p> <p>3.6. Список використаних джерел;</p> <p>3.7. Додатки.</p> <p>4. Правила технічного оформлення кваліфікаційних робіт.</p>		2
3.	Наукові методи та основи методології наукових досліджень		2
3.2.	<p>Експеримент як складова частина наукового дослідження соціально-педагогічної діяльності</p> <p>1. Експеримент у соціальній роботі.</p> <p>2. Етапи соціально-педагогічного експерименту.</p> <p>1.1. Історико-теоретичний аналіз явища.</p> <p>1.2. Планування програми експерименту.</p> <p>1.3. Розробка критеріїв, показників та рівнів.</p> <p>1.4. Аналіз отриманих результатів.</p> <p>3. Статистичні методи обробки даних у соціально-педагогічному експерименті.</p>		2
4.	Методологія грантово-проектної діяльності		2
4.1.-4 .2.	<p>Грантово проектна діяльність у системі соціальної роботи: особливості і методологія</p> <p>1. Загальна характеристика грантово-проектної діяльності та її складові</p>		2

	2. Види грантів. 3. Вимоги до проєктів, які подаються в рамках грантових програм та конкурсів 4. Поняття та класифікації донорів, грантодавців та параметри їх вибору. 5. Життєвий цикл проєкту: етапи роботи з грантами та проєктами. 6. Написання проєктної заявки		
Усього			6

1. Самостійна робота

№ з/п	Назви теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	2		
1	1. Ознайомитись зі змістом тез і статей: а. 5 студентських тез за посиланням https://bdpu.org.ua/naukova-robota/conferences/zbirnyk-tez/ б. 3 Наукових статей у фаховому збірнику «Наукові записки БДПУ: серія педагогічні науки» http://pedagogy.bdpu.org.ua/		15
2.	1. Ознайомитись із методичними рекомендаціями до написання курсових/бакалаврських та магістерських робіт (документ прикріплений до цієї теми) та визначити основні технічні вимоги до їх оформлення. 2. Ознайомитись із прикладами змісту та вступу до магістерської роботи у електронному кабінеті Мудл та у відкритих джерелах.		13
3.	1. Ознайомитися із методологією традиційних кваліфікаційних робіт, які розміщені в мудлі у розділі «Корисні матеріали». 2. Ознайомитися із методологією, яка використовується у наукових публікаціях – фахових статтях та статтях, що опубліковані в WOS і Scopus. 3. Ознайомитися з експериментальними розділами (2-й розділ) наукових робіт, які представлені в мудлі. 4. Ознайомитися з експериментальними розділами дисертаційних досліджень а посиланнями в мудлі.		13

4.	1. Дослідити особливості грантових заявок в рамках наукових, освітніх і соціальних проєктів: структура, особливості. Знайти актуальну грантову пропозицію, ознайомитися з вимогами.		13
5.	1. Ознайомитися з правилами оформлення літератури у форматі ВАК 2015 (додаток до документу «Методичні рекомендації», документ прикріплений у мудлі). 2. Ознайомитися з Положенням «Про академічну доброчесність у Бердянському державному педагогічному університеті» за посиланням: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/akademdo_brochesnist-_sayt.pdf .		15
6.	1. Ознайомитися з інструментами управління проєктами (традиційна кваліфікаційна робота – це теж проєкт) – діаграма Ганта, метод PERT.		15
Усього			84

2. Індивідуальні завдання

1. Заповнити таблицю за результатами ознайомлення із 3 завданням самостійної роботи.

Назва тез	Автор	Коротка анотація	Ключові слова
Назва статті	Автор (посада, вчений ступінь, вчене звання, заклад, який представляє)	Коротка анотація	Ключові слова

2. Написати орієнтовний план та визначити науковий апарат кваліфікаційної роботи за тематикою.

3. Прописати методологію/методику дослідження для вступу та програму експерименту в рамках тематики кваліфікаційної роботи.

4. Відповідно до обраної актуальної проєктної пропозиції (на основі обговорення групою) схематично заповнити проєктну заявку у спільному гул-документі.

5. Здійснити бібліографічний пошук джерел та оформити 10 джерел, відповідно до теми магістерської роботи за правилами оформлення літератури ВАК 2015 (прикладі у додатку Методичних рекомендацій, підвантажені у Мудл).

Назва джерела	Бібліографічний опис
---------------	----------------------

Посібник (3 шт)	
Дисертація	
Стаття з наукового журналу (2 шт)	
Сайт (2 шт)	
Законодавчий документ	

6. Використовуючи один із інструментів самостійної роботи скласти план (графік) вашого кваліфікаційного проєкту.

9. Методи навчання

Словесні (пояснення, розповідь, лекція, семінари бесіда (вступна, бесіда-повторення); наочні (ілюстрування за допомогою електронного опорного конспекту); практичні: (вправи, міні-дослідження, групові-проєкти); методи стимулювання навчальної діяльності (метод навчальної дискусії, метод опори на життєвий досвід здобувачів, створення ситуацій пізнавальної новизни); методи контролю і самоконтролю (метод усного контролю (метод письмового контролю).

10. Засоби оцінювання

Усне індивідуальне та фронтальне опитування, співбесіда, аналітичні звіти, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень тощо.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі ВО

Поточне тестування та самостійна робота						Середнє арифметичне за поточну роботу (максимально 50 балів)	Екзамен	Сума
Тема 1		Тема 2		Тема 3				
1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2			
25		25		25				
Тема 4		Тема 5		Тема 6				
4.1	4.2	5.1	5.2	6.1	6.2			
25		25		25				

Система нарахування рейтингових балів (поточний контроль¹)

№	Вид робіт за темами	Бали рейтингу (денна форма)	Бали рейтингу (заочна форма)
Тема 1.			
1.1.	Виконання самостійної роботи до теми 1: - Підготовка додаткових питань та опитування за ними;		0 – 10
1.2.	Виконання ІНДЗ до теми 1		0 – 15

¹ Детальний розподіл балів та критерії оцінювання до кожного виду робіт представлені у «Системі оцінювання» та розміщені на електронній платформі підтримки навчання Moodle БДПУ

Максимум за тему 1			25 балів
Тема 2			
2.1.	Виконання самостійної роботи до теми 2: - Підготовка додаткових питань та опитування за ними.		0 – 10
2.2.	Виконання ІНДЗ до теми 2		0 – 15
Максимум за тему 2			25 балів
Тема 3			
3.1.	Виконання самостійної роботи до теми 3: - Підготовка додаткових питань та опитування за ними.		0 - 10
3.2.	Виконання ІНДЗ до теми 3		0 – 15
Максимум за тему 3			25 балів
Тема 4			
4.1.	Виконання самостійної роботи до теми 4: • Підготовка додаткових питань та опитування за ними.		0 – 10
4.2.	Виконання ІНДЗ до теми 4		0 – 15
Максимум за тему 4			25 балів
Тема 5			
5.1.	Виконання самостійної роботи до теми 5: • Підготовка додаткових питань та опитування за ними.		0 – 10
5.2.	Виконання ІНДЗ до теми 5		0 – 15
Максимум за тему 5			25 балів
Тема 6			
6.1.	Виконання самостійної роботи до теми 6: - Підготовка додаткових питань та опитування за ними.		0 – 10
6.2.	Виконання ІНДЗ до теми 6		0 – 15
Максимум за тему 6			25 балів

За підсумками навчання за один семестр здобувач вищої освіти може отримати 100 балів (50 балів² – поточне оцінювання + 50 балів – контрольне оцінювання (екзамен)).

Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

$$m = \frac{3K_1 + 3K_2 + 3K_3 + 3K_4}{n} + 50 = 100$$

де m – кількість набраних балів за вивчений курс;
 n – кількість залікових кредитів;
 50 балів – екзамен або залік.

Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю за всіма заліковими кредитами, та ділиться на загальну кількість кредитів (визначається середній арифметичний бал). Потім до отриманого показника додаються бали, набрані під час екзамену.

² Мінімальний допуск до екзамену здобувача можливий за умови набрання ним 25 балів за виконані роботи протягом семестру.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX
1-34	F

12. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Методологія наукових досліджень та грантово-проектної діяльності» для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання.
2. Навчальні мультимедійні презентації.

13. Рекомендована література

Базова:

1. Важинський С. Е. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
2. Закон України Про вищу освіту від: 25.09.2020 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Закон України Про наукову та науково-технічну діяльність: від 16.10.2020 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
4. Колесников О. В. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. 2-е видання. К. : Центр учбової літератури, 2019. 144 с.
5. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. Харків : Право, 2019. 368 с. Режим доступу: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/OMND.pdf
6. Методологія наукових досліджень: Навч. посіб./ А.П. Ладанюк, Л.О. Василенко, В. Д. Кишенько. Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. 352 с. Режим доступу: https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2019/Ladanuk_2018_352.pdf
7. Методологія наукових досліджень: навчально-методичний посібник / автори: Котловий С.А., Павлик Н.П., Сейко Н.А., Ситняківська С.М. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 89 с. Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/35930/3/%D0%9C%D0%95%D0%A2%D0%9E%D0%94%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%93%D0%86%D0%AF%20%D0%9D%D0%90%D0%A3%D0%9A%D0%9E%D0%92%D0%98%D0%A5%20%D0%94%D0%9E%D0%A1%D0%9B%D0%86%D0%94%D0%96%D0%95%D0%9D%D0%AC%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D1%87%D0%>

BE%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BA%2022%20%D0%BB%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BF%D0%B0%D0%B4%D0%B0.pdf

8. Нагінська К. Грант менеджмент; просто про складне. 2022. 58 с.
<https://drive.google.com/file/d/1B1r21otjrsieXDSLyGEACpVK6hcEct89/view>
9. Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: Навч. посібник. К.:НУХТ, 2022. 385 с.
<https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/47687/1/MND.pdf>
10. Управління проектами: навч. посіб. / Н.О. Петренко, Л.О. Кустрич, М.О. Гоменюк. К.: Центр учбової літератури, 2017. 224 с.
11. Як підготувати якісний соціальний проєкт: методичний посібник. НАТО:ОТАН, Київ, 2020. 68 с.
12. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK Guide), Ed. Network Square, PA: Project Management Institute. 2017. 756 p.
13. Agile Practice Guide Bundle (Pmbok Guide) Paperback, PMI, 2017. 210 p.
14. ISO / TR 10006: 2013 Quality management - Guidelines to quality in project management.
15. Projects IN Controlled Environments (PRINCE2) the Office of Government Commerce (OGC), United Kingdom.2017

Допоміжна:

1. Азбука управління проектами. Планування: навч. посіб. / О.В. Єгорченков, Н.Ю. Єгорченкова, Є.Ю. Катаєва. К.: КНУ ім. Т. Шевченка, 2017. 117 с.
2. Босенко А. І. Науково-дослідна діяльність галузі освіти: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2014. 160с.
3. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження: методологічні поради молодим науковцям. Київ-Вінниця : Планер, 2010. 308 с.
4. Грантрайтинг: методичні рекомендації для органів публічної влади щодо написання проектних заявок . За ред. О.В. Кулініча. Х. : Регіональний центр міжнародних проєктів і програм, 2013. 78 с.
5. Мохонько І. П. Управління проектами. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.
6. Основи грантрайтингу та управління проектами в публічній сфері : метод. рек. для органів влади та недерж. орг-цій / Авт. кол.: В.В. Белявцева, А.І. Гнатенко, О.С. Зінченко та ін. ; за заг. ред. О.В Кулініча. Харків : Золоті сторінки, 2017. 148 с.
https://economy.cg.gov.ua/web_docs/966/2017/02/docs/%d0%a5%d0%b0%d1%80%d0%ba%d1%96%d0%b2%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%b0%20%d0%9e%d0%94%d0%90.pdf
7. Шишмарьова Л.О. Управління проектами: навч. посіб. для самот. роботи студентів. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 135 с.
8. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник.К., 2004. 212 с.

9. Методологія і методи соціально-педагогічних досліджень: Навчальний посібник / Борисик С. О., Конончук А. І., Яковець Н. І., Щербина Ю. М. Ніжин, 2002. 287 с.
10. Список літератури за новими вимогами ДСТУ. Пан Бібліотекар: веб-блог. URL: <https://www.xn--80abaqzevto0rc.xn--j1amh/2016/09/c-83022015.html>
11. Тургенєва А. О, Попова А. С., Сизоненко І. Г., Петровська К. В., Гуренко О. І. Відеохостинг Youtube як засіб інформаційно-культурної соціалізації дітей молодшого шкільного віку. *Інформаційні технології та засоби навчання*. Т. 81, № 1. 2021. С. 60-81. (DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v81i1.3016>). ISSN: 2076-8184
12. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. 6-те вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2008. 310 с.
13. Lopatina H, Tsybuliak N., Popova A, Bohdanov I., Suchikova Y. University without Walls: Experience of Berdyansk State Pedagogical University during the war. *Problems and Perspectives in Management*. 2023. Volume 21, Special Issue,. P. 1 – 11. [http://dx.doi.org/10.21511/ppm.21\(2-si\).2023.02](http://dx.doi.org/10.21511/ppm.21(2-si).2023.02)
14. Povidaichyk, O., Pedorenko, V., Popova, A., Turgenieva, A., Rybinska, Y., & Demchenko, I.. Research Paradigm as a Value Guideline for Professional Training of Future Social Workers. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 13(3). 2021. P. 530 – 547. Retrieved from <https://lumenpublishing.com/journals/index.php/rrem/article/view/3608>. (DOI: <https://doi.org/10.18662/rrem/13.3/465>)
15. Suchikova, Y., Tsybuliak, N., Lopatina, H., Popova, A., Kovachov, S., Hurenko, O., & Bogdanov, I. Is science possible under occupation? Reflection and coping strategy [Special issue]. *Corporate Governance and Organizational Behavior Review*. 2023. 7(2), 314–324. <https://doi.org/10.22495/cgobrv7i2sip10>

14. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ <http://edu.bdpu.org>
2. Сайт БДПУ <http://bdpu.org>
3. Верховна Рада України. Офіційний сайт (законодавство) <http://zakon4.rada.gov.ua/>
4. Міністерство освіти і науки України. Офіційний сайт (урядовий портал) www.mlsp.gov.ua
5. Гугл Академія <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
6. Загально академічний портал наукової періодики <http://www.nbu.gov.ua/portal/>
7. Cambridge University Press – колекція журналів <http://journals.cambridge.org/>
8. Інтернет-портал мережі УРАН доступу до електронних наукових публікацій <http://biblio.uran.ua/>
7. Ресурси для оформлення літератури:
 - <https://www.grafiati.com/uk/>
 - https://owl.purdue.edu/owl/research_and_citation/apa_style/apa_formatting_and_style_guide/reference_list_author_authors.html

8. Інформаційні ресурси пошуку грантів і програм.

- Еразмус офіс в Україні
<https://erasmusplus.org.ua/programa-yes-erazmus/pro-programu/>
- Національний фонд досліджень в Україні <https://nrfu.org.ua/>
- ГУРТ: ресурсний центр:
https://www.googleadservices.com/pagead/aclk?sa=L&ai=DChcSEwiirYWYwpL-AhWMj2gJHV6YD2gYABAAGgJ3Zg&ohost=www.google.com&cid=CAESbOD24m1xUhFtqTc6xLg_TB6EDCoEbXuFstfTiIaMEYyOofs3RngdgkWFkGmLpx-0TdHtgPCpk3m60f-AjvJqoyC126DNEmBs-rI7ieD1p7C8Rz2aiCoPOL-xohU8ZL6IrO3TIUOnETkZ2Y20VQ&sig=AOD64_1mLovHn6s7kSmpJWio2JVnne gXqQ&q&adurl&ved=2ahUKEwjv0v2XwpL-AhWvRPEDHStzAIkQ0Qx6BAgIEAE
- [House of Europe](#)
- [Grants&Projects UA Гранти та проєкти для України](#)
- [Грант менеджмент || Grant management](#)
- [Мистецький фонд екстреної допомоги](#) від ГО «Музей сучасного мистецтва», Zaborona, The Naked Room та Мистецького Арсеналу
- [Підтримка митців/мисткинь та працівників/працівниць культури України](#) від Goethe-Institut та Artists at Risk
- [Emergency Support Initiative](#) від Київської бієнале
- [Добірка посилань на інші актуальні програми під час війни](#) від Emergency Support Initiative
- [Український культурний фонд](#)
- [Міжнародний фонд «Відродження»](#)
- [ІСАР Єднання](#)
- [Ресурсний центр ГУРТ](#)
- [Громадський простір](#)
- [Велика Ідея](#)
- [Малі Гранти від платформи «Тепле Місто»](#)
- [Harald Binder Cultural Enterprises \(HBCE\)](#)
- [The National Endowment for Democracy \(NED\)](#)
- [The Elizabeth Greenshields Foundation](#)
- [Global Fund for Women](#)
- [Stiftung Erinnerung, Verantwortung und Zukunft](#)
- [Carnegie Corporation of New York](#)
- [Goethe-Institut в Україні](#)
- [Visegrad Fund](#)
- [Фонд ім. Фрідріха Еберта](#)
- [Mott Foundation](#)
- [Ford Foundation](#)
- [MacArthur Foundation](#)
- [European Youth Foundation](#)
- [European Cultural Foundation](#)
- [22Bet Schweiz](#)

- [Prince Claus Fund](#)